

	Iktatószám	<h1>Budapestre vonatkozó újságcikkek</h1>	Osztályozás	
			Tárgy	792.7
	Szerző Nemo		Hely	
	Cím Fővárosi séták.		Idő	"1902"
	Forrás: Pesti napló		Személy	
	Bp.	1902 1 ^x /30		
	(Hely)	(Idő)	(Köt. v. füz)	

NAPI HIREK.

Fővárosi séták.

A mi Budapestünk ilyenkor a legszebb. Nappal szeliden mosolygó, enyhe napfény csalogat ki az utcára, este pedig éles hideg kerget be oda, ahol a boldogság terem mostanában: a barátságos meleg szobába. Már tudniillik azt, akinek van családi fészke, ahova menekülhet. De bezzeg nálunk, szegény kakukfiaknál nem írói frázis, hogy az esteli árnyak gondfelhőkben fekszenek a szívünkre.

— Hova menjünk! Hol töltsük az estét!

Persze, önök derék vidéki olvasóim, akik néha (no csak vallják be egész őszintén) fölkalandoznak képzeletükben a hosszú családi estékből ebbe a Babilonba, hamar meg tudnák találni, hogy hova menjenek. És Kegyetek, vidéki olvasónőim, bizonyára ezeregyéjszakai színekkel föstik ki maguknak a fővárosi korhelytanyák bűneit. Nohát, e kis sétámmal, amelyre megszokott gavallérsággal látom önöket vendégemül, ép az a célom, hogy részvétet ébresszek önökben a pesti éjszaka sápadt lovagjai iránt. Oly sápadtak ők, mint a bolygó lidércfény, amelytől mindenki fél, amely tüzhely nélkül, árván, céltalanul, használatlanul csavarog és nyomtalanul emészti föl önmagát . . . De ne filozofáljunk, hanem induljunk utnak.

Színházba ne menjünk, jó? Önök talán még örömeiket lelnék benne, mert önökben még megvan a fővárosi színház illúziója. De a pesti fi már csak unatkozni jár oda. Meglássák, a színházak addig-addig hajszolják a lármás, változatos tarkaságokat, amíg egyszer minden színház, minden előadás és

minden darab egy kaptafáról fog lekerülni. Mert változatosság csak az igazi művészetben van, az igazi művészet pedig . . . no de most a fővárosi színházakról beszélünk.

Tehát — de ezt csak suttogva mondom — menjünk orfeumba. És pedig menjünk mindjárt az igaziba — ott a Révay-utcában. Az csak urak számára készült. a hölgyek — csak titokban járnak oda. Ime, itt is vagyunk már, ahol ingujjra vetkőzik Thália és lichenfeldi dialektusban beszél a vacsorázó közönséghez. Nagy, négyszögletes terem, egyszerű, megszeletlen falakkal. Vagy talán eredetileg be volt festve és csak az előadott dolgok hallatára esett le a festék a falról. Hanem azért minden asztal tele van. Vágni lehet a teremben a füstöt. Elöl a páholyokban szmokingos urak, akik a szalonokban virágnyelven szoktak beszélni piruló kisasszonykakkal, a Nemzetiben pedig megkritizálják Sekszpirt. De itt jó nekik minden. Hátul pedig pirosképű terézvárosiak, akik családostul telepednek az asztal köré. A színházba nem járnak, mert hatvan krajcárba kerül egy hely, de ide eljönnek, pedig egy forint a biléte. Hanem aztán itt legalább mulathatnak kedvük szerint. Amit ők is röstellenenek kimondani a feleségük előtt, azt a pódiumról fizetett «művész» ur mondja el a pénzükért. És még hozzá azon édes német nyelven, amelynek emléke még mindig ott kóborog a Terézváros utcáin . . .

Rendeljünk sört (a bornak még a vignettája is sajtóhibás) és figyeljük az előadást. Szerencsére ép jó időben jöttünk: tul vagyunk az első részen. Ez az első rész a Percel Dezső érdeme. Ő rendelte el, hogy az orfeumok nyelve felerészben magyar legyen. Így született meg a szünet előtti rész,

amelyről minden orfeumba járó uriember tudja, hogy az nem meghallgatni való. Azt csak a rendőri inspekciós tartozik végighallgatni.

Hanem ami aztán következik, az már igazi orfeumi speciálítás. Szétválak a függöny és egy széles képű ur jön ki a pódiumra fehér mellényben, félrecepott cilinderrel és beszélni kezd amolyan bécsi fiakker-stilben. Egy léghajóról beszél, amelyben hárman ültek: ő, a felesége és a házibarát. Hogy ott aztán mi mindent miveltek, azt ő csodálatos keresetlenséggel beszéli el. Még annyira sem válogatja a kifejezéseit, mint egy alföldi kanász,

akit összeszidott a gazdája és aki most istenigazában ki akarja káromkodni magát. A közönség kacag és tombol. Bármerre nézzünk, csupa hahotára nyiló száj, csupa kacagástól könnyes szem. Ez hát az a közönség, amelynek ön szövögeti meséit, író ur, amelynek ön komponálja nagy vásznait, festő ur, és amelynek ön töprengi ki nagy elméleteit, filozofus ur. Ön irhat, ön festhet, ön elmélkedhetik, de jön egy vörösképű ur valahonnan Bécs külvárosából és meghódítja az ön közönségét egy csapásra. És az ő hódítása a legtartósabb. Ennek a közönségnek nem kell többé sem jól szőtt mese, sem jól megkomponált festmény, sem igaz elmélet. Átváltozik strichinává, amely tudvalevőleg csak disznókból táplálkozik.

Mindenki mulat a teremben, csak egy kék bluzos ur ül hivatalos merevséggel a helyén. Ez az ur a rendőrség kiküldöttje, aki arra vigyáz, hogy semmi botrányos dolog ne történjék. Nem is történik. Mindössze csak az történik, hogy egy magyarosodó főváros közönségét a tulajdon pénzéért megrontják nyelvében, megmérgezik izlésében.

Meneküljünk, meneküljünk! Még az utcán is elkísér egy darabig a durva kacaj, de aztán újra ott vagyunk árván a néma, kietlen éjszakában. Én, a vendéglátó tehetetlenül, programm nélkül állok önök között. Némely világos ablakok mögül kihangzik ugyan a cigánymuzsika. Fojtó, füstös atmoszférában kóvályognak ott a sörtől, bortól ázott asztalok között prédára lesve az éj szerencsétlen madarai, de nincs bátorságom, hogy magamma' csábitsam önöket oda. Oh, hisz önök most haza mehetnek a tágas, derült vidéki lakásba, és egy csésze tea, egy pohár saját termésü bor mellett beszélgethetnek édes családi körben. Menjenek haza önök boldog vidékiek és ha jószivüek, — hívjanak meg engem is.

Nemo.